

Memòria històrica dels barris de Granollers

Sant Miquel

Ajuntament de Granollers

INMOGRA

El projecte

Aquesta publicació té per objectiu difondre la vivència dels veïns i les veïnes del barri de Sant Miquel des del trasllat de l'antiga estació MZA a la plaça de Serrat i Bonastre, que aquest any celebra el seu 50è aniversari, fins a l'actualitat. Aquest fet va ser molt important per al desenvolupament del barri de Sant Miquel, que ha anat creixent i evolucionant al llarg dels anys. La publicació és un homenatge a les persones que hi han viscut i que hi viuen, persones que han fet la seva aportació per mantenir-ne l'esperit de barri.

El treball ha estat elaborat a partir de la recerca de fonts documentals dipositades a l'Arxiu Municipal i de fotografies recollides a l'Arxiu d'Imatges de l'Arxiu Municipal de Granollers. També s'han fet diverses entrevistes a gent vinculada al barri, en el passat i ara. Totes aquestes converses es poden consultar a la base de dades de fonts orals de l'Arxiu Municipal de Granollers.

Les persones a qui s'ha entrevistat han viscut en primera persona els canvis socials i urbanístics, i aporten informació molt valuosa en diferents àmbits, com ara el trasllat de l'estació, el creixement urbanístic i demogràfic, la indústria i el comerç, les relacions i els moviments veïnals o les vies de comunicació.

El seu testimoni transmet a la resta de granollerins i granollerines una part de la seva història, la del barri de Sant Miquel.

Les persones

Conchi Caruda Martínez

Veïna del barri des de principis de l'any 2000, actualment treballa d'encarregada en un bar de la zona. Va formar part de l'associació Gent del Barri de Sant Miquel durant dos anys i està vinculada a la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca. Proporciona la visió de la persona que treballa al comerç de barri.

José Martínez Gómez

Va arribar al barri l'any 2001. Fundador i president actual de l'Associació Gent del Barri de Sant Miquel, en la qual s'encarrega, entre altres aspectes, de la dinamització des del punt de vista intercultural. Aporta la visió més actual del barri.

Josep Nogués Rovira

Va viure al barri de Sant Miquel durant els anys 60 i 70. Hi ha passat la infància, l'adolescència i part de la joventut. Ens parla de la seva implicació, de nen i de jove, en l'associació de veïns durant els anys 70.

Maria Àngels Gómez Canela

No ha estat veïna del barri de Sant Miquel, però ha passat molts anys al carrer de Ricomà. El seu testimoni aporta informació sobre com es vivia a prop de l'antiga estació i sobre què va implicar el trasllat per al veïnat.

Manel Coch Martorell

Va viure molts anys al carrer de Ricomà i, tot i no haver estat veí del barri de Sant Miquel, la seva experiència vital i professional aporta un testimoni del trasllat de l'estació i dels canvis urbanístics de l'època.

Mohamed Karim Ben Hachmi

Va arribar al barri l'any 2001, amb la il·lusió de començar una nova vida i crear una família. Relata la vivència com a persona immigrada a principis del segle XXI en un context de creixement econòmic i com a veí del barri de Sant Miquel aquests últims anys.

Pere Espauella i Bufia

Fotògraf granollerí que ha viscut pràcticament tota la vida al barri, al primer bloc que es va construir al carrer de Julià Centelles. El seu testimoni relata com es va crear i com ha anat evolucionant el barri, tant urbanísticament com socialment.

Roman Anfrons Pérez

Veí del barri de Sant Miquel des dels inicis fins ara. Aporta el punt de vista de la persona de tota la vida que ha viscut la creació d'un barri i els canvis experimentats.

Teresa Saló Baliu

Veïna del barri de Sant Miquel des de la dècada de 1950, va arribar quan es va casar amb Jaume Oller, fundador i president de l'associació de veïns durant molt anys. Ens explica la tasca del seu marit i la seva visió del barri, abans i ara.

Vicenç Sáez de Tejada Escandón

Va arribar al barri de molt petit i hi va viure durant la infància, adolescència i joventut. Va formar part de l'associació de veïns després de crear-se. Explica la dinàmica del barri durant la primera època de l'associació i, sobretot, la seva trajectòria com a jove dins de l'entitat.

Cronologia

- Juliol 1854.** Inauguració de l'estació de la línia Barcelona - Granollers.
- 1934.** Projecte de construcció de la nova estació de MZA.
- 1954.** Es col·loquen les primeres vies i s'electrifica.
- 1958.** S'inaugura el pas dels trens de viatgers per la nova estació provisional "Kansas City"
- 1960.** L'estació vella deixa de prestar servei i es crea l'avinguda de Sant Esteve.
- Desembre de 1964.** Inauguració de la nova estació de França a la plaça Serrat i Bonastre.
- 1966.** Urbanització del carrer de Cristòfol Colom.
- Juliol 1969.** Inauguració de l'escola pública Joan Solans.
- Febrer 1973.** Inauguració de la plaça de Serrat i Bonastre, amb el brollador d'aigua que simbolitza la connexió amb Aigües del Ter.
- 1977.** Fundació Associació de Veïns Sant Miquel.
- 1979.** Mobilització en contra de la possible ubicació d'una gasolinera.
- Març 1981.** Aparició de la publicació *El Miquelet. Butlletí d'ordre interior. Barri de Sant Miquel.*
- Desembre 1981.** Darrer número de la publicació *El Miquelet. Butlletí d'orde interior. Barri de Sant Miquel.*
- Setembre 1982.** El Tribunal Suprem dona la raó als veïns respecte a la gasolinera.
- Desembre 1982.** AV Sant Miquel inaugura el seu local social al segon pis de l'edifici de la Tela.
- Abril 1983.** Inaugurada la plaça de Sant Miquel, d'acord amb un projecte de Ramon Maria Torra Xicoy.
- Desembre 1985.** Manifestació en contra de la presó de Quatre Camins.
- Febrer 1987.** Mort d'Amadeu Castellanos, home públic vinculat a l'associació de veïns.
- Maig 1987.** Inauguració Centre Cívic Sant Miquel.
- Juliol 1989.** Inici de la construcció del Palau d'Esports.
- Setembre 1989.** Acte oficial de la col·locació de la primera pedra del Palau d'Esports.
- Juliol 1991.** Inauguració del Palau d'Esports i celebració del Torneig Internacional d'Handbol.
- 1992.** El Palau d'Esports esdevé la seu de l'handbol durant els Jocs Olímpics de Barcelona '92.
- Maig 1993.** Fira de l'Ascensió al Palau d'Esports i als carrers dels voltants.
- 1999.** Mor Jaume Oller (1919-1999), dirigent històric de l'AV de Sant Miquel i gran aficionat a la fotografia, que donarà nom al centre cívic del barri de Sant Miquel.

L'arribada del ferrocarril a Granollers

L'any 1854, ara fa 160 anys, el ferrocarril va arribar a Granollers. L'estació, instal·lada al carrer de Girona, a l'altura de la plaça de Barangé actual, es va inaugurar el 23 de juliol de 1854. El 1891 la línia va passar a mans de la Companyia MZA (Madrid – Zaragoza – Alicante), sigles amb què es va anomenar popularment l'estació durant molts anys. El 1941, la línia s'integraria definitivament a Renfe.

L'antiga estació de Granollers, 1900. Lucien Roisin / Col·lecció Ajuntament de Granollers / AMGr

L'antiga estació de Granollers sense funcionament, 1962. Joan Guàrdia / Col·lecció Ajuntament de Granollers / AMGr

En un primer moment, la companyia ferroviària també va urbanitzar el terreny situat darrere l'estació amb la idea de construir-hi una plaça contigua coneguda com la plaça del Carril. El mes de juliol de 1896, la plaça es va obrir a la ciutadania i es va convertir en el parc de l'Estació, format per un passeig d'arbres, una esplanada de plataners i uns jardins que arribaven fins al carrer d'Agustí Vinyamata. Actualment aquest espai és el que ocupa la plaça de Barangé. Més endavant, ja ben entrat el segle XX, la situació de l'estació era un inconvenient per al creixement urbanístic de la ciutat, així que, a partir de 1934, es van iniciar els tràmits per fer el nou traçat de les vies, tal com ara el coneixem. El conflicte bèl·lic de 1936 va aturar la tasca, que es va reprendre una vegada acabada la guerra i que va culminar el 1958, any de la inauguració del nou traçat de la via. El 1964 es va inaugurar la nova estació a la plaça de Serrat i Bonastre, al barri de Sant Miquel.

Passeig del parc de l'Estació, anys 10. Lucien Roisin / Col·lecció Ajuntament de Granollers / AMGr

Terraplè de la via que passava per l'avinguda de Sant Esteve en el moment del seu desmantellament, 1962. Francesc Comas / Fons Ajuntament de Granollers / AMGr

“A l'avinguda Sant Esteve no hi havia res perquè com que feia aquell replà... als costats no hi havia edificis ni hi havia res. Hi havia dos caminets a banda i banda. Hi havia la casa del gas i llavors ja tiraves avall fins al camí del rierol.” **M. A. Gómez**

“Aquí a baix començava a nivell de camp, però la via anava pujant, pujant, pujant, fins que a Can Colapi ja hi havia el pont. Aquest pont tenia una gràcia: com que abans hi havia les màquines de vapor, gairebé sempre que havien de purgar-les es posaven sobre el pont i ho tiraven tot avall.”
M. Coch

Granollers i el barri de Sant Miquel durant els anys 60

Al final de la dècada de 1950 i, sobretot, al llarg de tota la dècada de 1960, Granollers va experimentar una successió de canvis urbanístics decisius per a la construcció de la ciutat tal com la coneixem actualment: va viure un creixement imparable i, demogràficament, va rebre la segona onada migratòria més important des de la dècada de 1920, cosa que va suposar que es tripliqués la població de Granollers.

“Había pueblos enteros que venían de Andalucía y Extremadura y, como había tanto trabajo, venía toda la familia.” **C. Caruda**

“La característica del barri és que era molt tradicional. El que ara és l'avinguda de Sant Esteve i el carrer de Girona era la part de darrere de les cases. Ara és una avinguda principal: a ningú li passa pel cap pensar que allò eren les entrades dels patis i de les eixides, tal com se'n deien abans. Allò era la part de darrere: on la gent tenia els conills i una mica d'hort.” **V. Sáez de Tejada**

Fotografia aèria de Granollers amb la via al fons, 1958. Francesc Garrell / Col·lecció Ajuntament de Granollers / AMGr

En aquest context, el 21 de desembre de 1964 es va inaugurar oficialment la nova estació de França a la plaça de Serrat i Bonastre. L'antiga estació del carrer de Girona ja feia 4 anys que havia vist marxar l'últim tren i havia donat pas així a un espai urbanitzable que va esdevenir una gran avinguda i un dels principals eixos vertebradors de la ciutat: el carrer de Girona i l'avinguda de Sant Esteve.

“En Cumella em deia: ‘El teu barri és el barri dels mecànics de cotxes.’ D'indústria només hi havia la fàbrica de paracaigudes, que va tancar als anys 70.” **P. Espauella**

L'avinguda de Sant Esteve amb els pisos Roura des d'un balcó a la cantonada del carrer Bisbe Grivé, 1962. Francesc Comas / Fons Ajuntament de Granollers / AMGr

L'avinguda de Sant Esteve sense asfaltar, 1962. Francesc Comas / Fons Ajuntament de Granollers / AMGr

“Als anys 70 l'únic comerç que hi havia era el d'abastiment, de comestibles i una lleteria. Teníem la llibreria Buñuel, que fa poc que va celebrar els 50 anys. Amb el temps, quan allò es comença a urbanitzar i hi començaven a haver els blocs de pisos de l'avinguda de Sant Esteve, comencen a sortir altres tipus d'establiments. En recordo algun de venda de cotxes o d'electrodomèstics. Això va ser als anys 80.” **J. Nogués**

Urbanització del carrer de Llevant, novembre 1981. Autor i fons Jaume Oller Tintó / AMGr

“Al estar la estación aquí tan cerca había gente que venía de fuera a comprar en esta zona también. Eso sí lo ha traído la estación. La gente venía de los pueblecitos pequeños a comprar a Granollers y no necesariamente al centro, porque la verdad es que había mucha vida aquí. De eso hace veinte o treinta años.” **C. Caruda**

El canvi d'estació i l'alliberament d'aquesta gran part de terreny urbanitzable van contribuir al creixement de la ciutat i, juntament amb el riu Congost, la línia del Nord i les altres vies de comunicació que envoltaven la ciutat, tot plegat va revaloritzar el concepte de cruïlla de camins, que encara avui s'atribueix a Granollers.

“El barri es va anar construint, es deia el Poble Nou. Aleshores, de sobte, es va modificar el croquis que ja hi havia amb avingudes i carrers, i es van fer més aviat pisos socials, de sis o set plantes d'alçada.”

“De mica en mica va anar canviant tot, anaven desapareixent els camps.”

“Quan les grues van crear-se, és quan es van començar a construir els minigratacels d'aquí.”

R. Anfrons

El trasllat de l'estació de França

L'any 1927 es va presentar el projecte de la nova estació de França. L'objectiu d'aquest projecte era desviar la línia de ferrocarril, instal·lada al centre de Granollers, perquè estava establerta en un punt molt proper al nucli urbà. Això feia molt difícil la possibilitat d'ampliar l'estació i de construir una doble via. La localització de la nova estació havia de ser al paratge conegut antigament com l'Esplanada, a uns 800 metres de l'antiga estació. Per a alguns era un trasllat molt esperat des de feia temps; per a altres no tant, principalment quan es referien a l'inconvenient d'haver de desplaçar les mercaderies fins al centre.

Obres de construcció de la nova línia del ferrocarril de França a l'alçada de la carretera de Cardedeu, 1932. Autor i fons Joan Guàrdia / AMGr

L'estiu de 1932, es van iniciar els treballs d'excavació per part de l'empresa Ferrocarriles y Construcciones ABC. La Guerra Civil va paraitzar les obres, que no van continuar fins als inicis de la dècada de 1950, amb l'electrificació del traçat. Abans de reprendre les obres, aquests terrenys es van utilitzar per a diferents activitats: per jugar partits de futbol, com a camp d'aviació, per fer maniobres militars, per ubicar circs, places de toros o per aprendre a conduir.

“A l'Esplanada es feien activitats: jugar a pilota, examen de cotxes, aprendre a conduir, hípica, toros... Una vegada hi van fer una plaça de toros!” **M. Coch**

“Hi havia l'Esplanada i allà s'anava a jugar partits de futbol de barris contra barris (...) Fins i tot hi va haver una sèrie de coves de gent que vivia allà.” **R. Anfrons**

El 1958 es va inaugurar el pas de trens de viatgers per la nova estació de fusta construïda de manera provisional i que havia de convertir-se en la nova estació. Els usuaris del ferrocarril i els veïns i veïnes la van batejar amb el nom de Kansas City o Texas, per la semblança amb les típiques cases de l'oest americà.

L'estació provisional de fusta a la nova ubicació, 1958. Joan Guàrdia / Fons Ajuntament de Granollers / AMGr

“La primera estació era Texas, de fusta. Era molt petita, trepitjaves fusta. Li deien Kansas, Texas...”
P. Espauella

“La via de Palou pujava per sobre el terraplè que hi ha ara. Però llavors hi havia l'Esplanada i allà van fer una estació de fusta i llavors ja van fer l'estació de pedra ben feta. Era una conya. La via encara pujava pel carrer de Girona.” **M. Coch**

“La caseta de fusta, Texas, la recordo molt temps amb un pam de fang. Fins i tot em sembla que hi va haver un autobús que feia la connexió amb el centre.” **R. Anfrons**

“En aquella època no hi havia res més de transport, perquè anar en cotxe, ni somiar-ho, només en tenien els metges i els directius de fàbriques.”

R. Anfrons

L'edifici de la nova estació es va inaugurar el 21 de desembre de 1964, al mateix lloc on ara hi ha l'estació de Granollers - Centre. Es va implantar la xarxa de rodalies de Barcelona i la línia C-2 Nord era la de Barcelona - Granollers - Maçanet Massanes.

“Jo crec que el trasllat de l'estació va ser un motiu per a la urbanització de l'avinguda de Sant Esteve. Va ser un motiu de connexió entre la zona més perifèrica i el centre.”

J. Nogués

“Aleshores anar a Barcelona era una proesa. Una hora i mitja en tren (...) Era una sola via fins a Montmeló. A Montmeló ja hi havia dues vies i llavors arribaves al Clot a mitges tintes. Del Clot a l'estació de França potser hi estaves mitja hora.”

M. Coch

L'estació de França: passat i present

Per l'estació de Granollers - Centre, coneguda popularment com l'estació de França, actualment passen les línies R2 Nord (aeroport - Maçanet per Granollers Centre) amb una circulació de 72 trens per sentit i la línia R8 (Martorell - Granollers Centre, per Cerdanyola Universitat) amb una circulació de 16 trens per sentit. També hi circulen un total de 8 trens regionals de la línia R11 (Barcelona - Portbou per Girona). En un dia laborable, l'estació de Granollers - Centre rep una mitjana de 9.918 viatgers.

“L'estació de Granollers - Centre disposa d'una extensa zona de vies que ha esdevingut un bon centre d'operacions amb un important volum de vagons, contenidors i tones manipulades. La bona situació geogràfica de la ciutat, la xarxa de carreteres que l'envolten, les facilitats urbanes d'accés a l'estació, com la ronda Sud, i la longitud de vies utilitzables per a l'estacionament i càrrega de vagons, han donat un resultat excel·lent per potenciar l'estació com a centre de manipulació de mercaderies de gran volum.”

M. Coch

Edifici de la nova estació l'any de la seva inauguració, 1964. Autor desconegut / Fons Ajuntament de Granollers / AMGr

L'estació de Granollers - Centre a l'actualitat, 2014. Silvia Rodríguez / AMGr

A l'època actual, l'estació és un valor afegit perquè la gent treballa fora, necessita desplaçar-se i, sí, viure al costat de l'estació és un avantatge.” **J. Nogués**

Edifici de l'estació i vies. Mitjans anys 80. Pere Espauella / Fons Pere Espauella / AMGr

“Jo considero que l'estació de Renfe Granollers és un punt neuràlgic sobretot per la capacitat que té d'expansió. Hi ha poques estacions de tren al Vallès Oriental que tinguin tot això. A nivell d'infraestructura podríem dir que a l'estació encara li queda molt recorregut.” **J. Martínez**

“Tenir l'estació tan a prop és fantàstic. Laboralment, quan feia de grafista, agafava el tren i en una hora estava a Barcelona. Sortia, per exemple, a les 9 del matí i a les 12 ja tornava a ser a casa amb tot el material.” **P. Espauella**

“La historia de la estación del tren me hace sentir que este pueblo tiene una historia en la que puede comunicarse con todo el mundo. (...) Si tienes estación aquí en Granollers no hay complicaciones. Esto está bien para toda la gente que no tiene coche.” **M. Karim**

Creixement demogràfic i urbanisme

El trasllat de l'estació a la plaça de Serrat i Bonastre va coincidir amb el creixement urbanístic i demogràfic del barri de Sant Miquel. La construcció d'edificis al seu voltant, com el de Roura o la urbanització de la plaça de Serrat i Bonastre i, sobretot, els edificis del carrer de Colom i de l'avinguda de Sant Esteve, va anar forjant el que seria un nou nucli de la ciutat, amb persones vingudes de diversos punts de l'Estat. El 1965 va començar a arribar una onada de persones procedents majoritàriament d'Andalusia (Sevilla, Màlaga, Granada, Jaén...) i d'Extremadura (sobretot de Badajoz), cosa que va suposar un canvi demogràfic important, ja que la majoria dels que ja vivien a Sant Miquel eren habitants de Granollers o d'altres indrets de Catalunya.

Plaça de Serrat i Bonastre, 1977. Autor desconegut / Col·lecció Ajuntament de Granollers / AMGr

“El carrer de Sant Esteve baixava i, tot de cop, feia una girada. Allà hi havia una cabina telefònica. Els cotxes baixaven a la nit, no hi havia res, tot a les fosques i... adéu cabina. Vaig fer una fotografia i la vaig portar a l'Ajuntament. Així és com va néixer la rotonda!” **P. Espauella**

“La relació amb els veïns era excel·lent. Els de les casetes petites els conec de tota la vida.” **T. Saló**

En aquest context de creixement demogràfic i d'expansió, el 18 de juliol de 1969 es va inaugurar el nou edifici de l'escola pública Joan Solans d'educació infantil i primària. Actualment aquesta escola segueix activa i acull els nens i nenes del barri de Sant Miquel.

“El 1968 allò era l'extraradi de la ciutat, zones humils, zones de treballadors...” **J. Nogués**

“Aleshores Sant Miquel érem la punta, la punta de la ciutat. Però des del meu petit estudi jo, naturalment, anava a nord, llevant i ponent fàcilment. Havia de buscar la feina on era.” **P. Espauella**

Escola Joan Solans, 1977. Autor desconegut / Col·lecció Ajuntament de Granollers / AMGr

“Un dels avantatges que té el barri de Sant Miquel és que té estació de tren, té estació d'autobusos, que és al costat de l'estació de tren (tot i que la central és a l'avinguda de Sant Esteve) i té sortida cap al sud de Granollers. Comercialment és un avantatge i socialment, també.” **J. Martínez**

Vista general d'una part del barri de Sant Miquel, entre el carrer Álvarez de Castro a l'esquerra i el carrer de Colom a la dreta, 1977. Autor desconegut / Col·lecció Ajuntament de Granollers / AMGr

“La qüestió interessant és que el tros del carrer de Colom va quedar molt temps sense asfaltar i un dia ens van reunir als propietaris del primer edifici del carrer i altres veïns. Baixava la gent de l'estació i allò era un fangar. Ens van demanar que paguéssim les despeses per asfaltar el carrer entre els veïns i ho vam assumir.” **P. Espauella**

Carrer de Cristòfol Colom des de la cantonada del carrer de Julià Centelles, 1978. Autor i fons Pere Espauella / AMGr

La gent del barri de Sant Miquel i els moviments veïnals

L'any 1977 es va crear l'Associació de Veïns de Sant Miquel, que va ser una de les associacions veïnals més actives i populars de Granollers a final de la dècada de 1970 i a principis de 1980.

“Abans les famílies sortien al carrer, les portes estaven obertes, treies les cadires, feies sant de barri, feies Sant Joan, menjaves coca... i ho passaven la mar de bé.” **R. Anfrons**

“Tothom es coneixia, hi havia molta comunicació entre veïns.” **R. Anfrons**

El principal promotor de l'associació era Jaume Oller, que va ser-ne president durant anys. L'entitat va néixer amb l'objectiu d'aglutinar els interessos comuns dels veïns de Sant Miquel i de fer front a algunes qüestions que els afectaven, al mateix temps que dinamitzava el barri amb l'organització de festes i activitats. L'associació va arribar a tenir un nombre de socis molt elevat i englobava gent diversa, tal com era la realitat territorial i demogràfica del barri. Tothom, joves i grans, gent nascuda a Granollers i també de fora, hi tenia cabuda.

“El Jaume va ser un personatge molt important perquè era una persona de certa edat, que treballava en un banc, que això, en aquella època... No era un treballador de la fàbrica i aquestes coses, sinó que representava que tenia una mica més de... i també una cosa molt bona, un tracte molt afable, era capaç d’entendre’s amb tothom.”

V. Sáez de Tejada

“La joventut de l’associació de veïns va treballar molt.” **T. Saló**

Espai destinat a la construcció de la benzineria, 5 de juny de 1977. Autor i fons Jaume Oller / AMGr

“El meu comerç era on hi havia d’haver la benzineria [...] Al final vam haver de marxar, però la benzineria no es va posar.” **R. Anfrons**

“Si no recordo malament, a finals del 70, l’AV es va crear per uns conflictes que hi havia al carrer que ara és Foment amb Francesc Macià. Allà hi volien construir una benzineria. Aleshores en aquell cas imagino que en Jaume Oller era veí de la zona i ell i altra gent van començar a moure’s per evitar-ho. Es va crear una associació de veïns i a partir d’aquí va anar funcionant.” **J. Nogués**

Pancartes contràries a la gasolinera, 5 de juny de 1977. Autor i fons Jaume Oller / AMGr

“Se ha perdido el calor que había en las primeras asociaciones reivindicativas, en las cuales todos se conocían. Es diferente, porque te asociabas para muchas cosas, no solamente para las fiestas. Era una lucha, más profunda y más humana. Después ya se fueron convirtiendo las asociaciones en fiesta del barrio, la de Sant Jordi, la castañada..., pero ya no había aquel espíritu reivindicativo y de lucha. Hasta que han vuelto a venir estos tiempos tan difíciles y se han ido creando otro tipo de asociaciones para hacer activismo, porque lo necesitamos.” **C. Caruda**

“Una de les mobilitzacions més reconegudes al barri de Sant Miquel va començar l’any 1979 i no va acabar fins al setembre de 1982. Va ser la lluita dels veïns en contra de la construcció d’una benziner a la cantonada entre l’avinguda de Francesc Macià i el carrer de Foment. El “No a la gasolinera” va ser un lema significatiu i repetit al barri, i els veïns recorden amb alegria el dia que la sentència es va resoldre a favor seu.” **P. Espauella**

“Un altre fet que va marcar la vida associativa i la lluita dels veïns del barri de Sant Miquel va ser el tren de gas butà que, durant més de 4 anys, quedava aparcat a l’estació durant tota la nit. La campanya es va iniciar el 1979 amb cartells que es repartien a tota la ciutat i que deien: “N’hi ha per no dormir tranquil, tenint a l’estació de França MZA, 250 tones de butà i propà, sense cap custòdia ni protecció.” **P. Espauella**

Plaça Gran **vallès/3**

Llargues parades a l'Estació de França, de Granollers

Al barri de Sant Miquel, no volen tenir el tren-bomba

El Govern Civil de Barcelona ha decidit que ja no s'ha d'instal·lar més gas a l'estació de França de Granollers. El Govern Civil de Barcelona ha decidit que ja no s'ha d'instal·lar més gas a l'estació de França de Granollers.

Mesures suficients

Després d'acord de la Comissió Municipal Parlamentària de Granollers, s'ha decidit que ja no s'ha d'instal·lar més gas a l'estació de França de Granollers.

Motius de la prohibició

El motiu principal és que el gas a l'estació de França de Granollers representa un gran risc per a la població del barri de Sant Miquel.

El Govern Civil de Barcelona ha decidit que ja no s'ha d'instal·lar més gas a l'estació de França de Granollers.

Article publicat al setmanari *Plaça Gran*, 7 de gener de 1983. Arxiu Digital de Granollers / AMGr

Cisterna de gas butà a l'estació MZA, Abril 1979 / Autor i fons Jaume Oller / AMGr

“També es va fer una campanya decidida perquè a l'estació de França, a la part de darrere de l'estació, hi aparquen molts contenidors de mercaderies. Normalment hi estacionaven uns quants vagons amb cisternes de butà que venien del butà de Montmeló i passaven la nit allà. Això va ser un motiu de pressió de l'associació de veïns perquè esclar, estaven tocant a les vivendes i els pisos del carrer de Llevant, o sigui, estaven allà a una distància potser de 100 metres, o menys. Aquella va ser una de les batalles que també va tenir l'associació de veïns.”

J. Nogués

En el context de desenvolupament urbanístic a l'inici de la dècada de 1980, el veïnat de Sant Miquel es va mobilitzar per aconseguir un espai d'esbarjo. Al barri, hi faltava una plaça i la fàbrica de Roca Umbert estava disposada a cedir l'espai de l'actual plaça de Sant Miquel a la gent del barri. Així va ser com l'associació de veïns va promoure que cada setmana, la gent del barri dediqués unes hores a treballar conjuntament per construir la que havia de ser la seva plaça.

Solar de la futura plaça de Sant Miquel, 8 d'abril de 1978. Autor i fons Jaume Oller / AMGr

Els veïns treballant en la construcció de la plaça Sant Miquel, 1979. Autor i fons Jaume Oller / AMGr

“Una de les coses que tenia molt bona aquesta entitat era que treballava molt en positiu i el fet d'anar en contra d'una cosa es transformava en anar a favor del barri. I a més a més, amb sistemes que, per l'època, van ser innovadors i van començar a sortir coses. Una de les curioses va ser la plaça.” **V. Sáez de Tejada**

Plantada d'arbres a la plaça de Sant Miquel, 3 de març de 1979. Autor i fons Jaume Oller / AMGr

Sant Miquel: un barri festiu

Sant Miquel era un barri molt festiu, on s'organitzaven moltes activitats destinades a tothom, des dels més petits fins als més grans. Es programaven titelles, ball, música, concursos, teatre, dinars populars, exposicions i mostres. Les festes que se celebraven eren Sant Joan, les de Primavera i el Sant de Barri, a finals de setembre. La Fira de l'Ascensió també va tenir-hi una presència important durant uns anys, a l'interior i als carrer adjacents al Palau d'Esports.

Sardanes al carrer de Murillo, 1979. Autor i fons Jaume Oller / AMGr

Festes del barri de Sant Miquel, 2 d'octubre de 1977. Autor i fons Jaume Oller / AMGr

Arrossada de l'AV durant la inauguració de la plaça de Sant Miquel, 24 de maig de 1979. Autor i fons Jaume Oller / AMGr

“Van fer un envelat durant les festes del barri de Sant Miquel allà on hi ha els cines i van fer venir la Trinca, xocolatada per els nens, pallassos, ball amb orquestra. Això durava durava dos o tres dies.” **T. Saló**

“Nosaltres vam començar a fer festes de Sant Joan quan en aquell moment no se'n feien en tota la ciutat. Hi havia una necessitat imperiosa de la gent per sortir al carrer. Vam agafar fama de festers. Sant Miquel era un barri molt festiu.” **J. Nogués**

“Les festes les organitzàvem entre nosaltres. Abans hi havia dos i tres revetlles: Sant Joan, Sant Pere i Sant Jaume, encara que aquesta última sempre ha sigut una mica fluixa.” **R. Anfrons**

En el terreny esportiu, els carrers del barri van acollir carreres de motos i cotxes, principalment a l'avinguda Sant Esteve. El Palau Municipal d'Esports es va convertir, a principis del 1990, en la seu de l'handbol, on se celebraven diferents torneigs.

“A l'estiu, els dijous i els dissabtes, es feien campionats d'handbol i futbol sala de comerços.” **R. Anfrons**

“Recordo carreres de motos, carreres de cotxes... a la cantonada de Francesc Macià. Ho recordo com un orgull.” **J. Nogués**

“Las fiestas siempre han estado relacionadas con la Asociación de Vecinos, porque si no en los barrios no hay nadie que tenga la posibilidad de montar una fiesta.” **C. Caruda**

Festival infantil al carrer Aragó, 24 de maig de 1979. Autor i fons Jaume Oller / AMGr

Actuació dins del projecte “Junts fem barri”

Recerca, entrevistes i textos:

Anna Maimir Hernández

Silvia Rodríguez López

Fotografies:

Arxiu Municipal de Granollers - Arxiu d'Imatges

Maquetació i impressió:

Impremta Municipal

Granollers, octubre 2014

can jonch
centre de cultura per la pau